

Sygn. akt II UK 415/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku A. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 czerwca 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z wniosku A. R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O. o emeryturę – oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 22 kwietnia 2014 r., sygn. akt V U [...], w którym Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną odwołaniem wnioskodawcy decyzję odmowną organu rentowego z dnia 25 listopada 2013 r. i przyznał wnioskodawcy prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 1 października 2013 r.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego organ rentowy zaskarżył skargą kasacyjną – skargę oparto na pierwszej podstawie kasacyjnej dotyczącej naruszenia przepisów prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej – w ocenie jej autorki – wynika z tego, że: „...w sposób oczywisty sąd drugiej instancji dokonując oceny prawnej charakteru pracy ubezpieczonego zignorował utrwalone już orzecznictwo Sądu, ograniczając się do stwierdzenia, że skoro narażenie traktorzysty wykonującego prace w transporcie na czynniki szkodliwe jest takie samo jak narażenie na te czynniki w przypadku prac polowych wykonywanych przez tego samego traktorzystę to niezależnie od tego, czy traktorzysta wykonuje prace transportowe czy też rolnicze jego praca będzie praca w warunkach szczególnych. Sąd Apelacyjny w [...] nie przyjął by istotną dla kwalifikacji tej szkodliwości miało zaliczenie przez ustawodawcę do prac w warunkach szczególnych jedynie kierowców ciągników w transporcie, a nie w jakiegokolwiek innej branży”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawca wniósł o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. 2. W wypadku przyjęcia skargi do rozpoznania wnioskodawca wniósł o oddalenie skargi i zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania kasacyjnego. W odpowiedzi nie zawarto odrębnego wniosku o zasądzenie kosztów postępowania w zakresie trybu tzw. „przedsądu” określonego w art. 398⁹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna organu rentowego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty

świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu

(przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Odnosząc powyżej przedstawione założenia interpretacyjne na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyżej przedstawionych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przede wszystkim autorka rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie wskazuje w uzasadnieniu wniosku przepisu (przepisów) prawa, z którymi wiąże oczywistą zasadność swojej skargi kasacyjnej. Brakuje odpowiedniego wyводу, którym wykazałaby oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zamiast tego autorka skargi ogranicza się do twierdzenia o „oczywistym zignorowaniu” przez Sąd w zaskarżonym skargą wyroku „utrwalonego już orzecznictwa Sądu”. Nie jest przy tym wystarczające dla wykazania przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powołanie się na poglądy judykatury Sądu Najwyższego dotyczące kwestii charakteru prawnego emerytury z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach bez uwzględnienia stanowiska zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji w zakresie sygnalizowanej kwestii. W uzasadnieniu wniosku brakuje odniesienia się do zasadniczego stanowiska Sądu Apelacyjnego w [...], przedstawionego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że praca wnioskodawcy w spornym okresie powinna zostać uznana za pracę w warunkach szczególnych z uwagi na to, że ubezpieczony w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na jego stanowisku pracy był narażony na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy zatrudnieni w transporcie i łączności w wykazie A dziale VIII pod poz. 3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - wykonujący prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych. Sąd drugiej instancji podkreślił przy tym, że Sąd Okręgowy przeprowadził na tą okoliczność szczegółowe postępowanie dowodowe, a organ rentowy nie kwestionował ustalonych warunków zatrudnienia wnioskodawcy.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

aw